

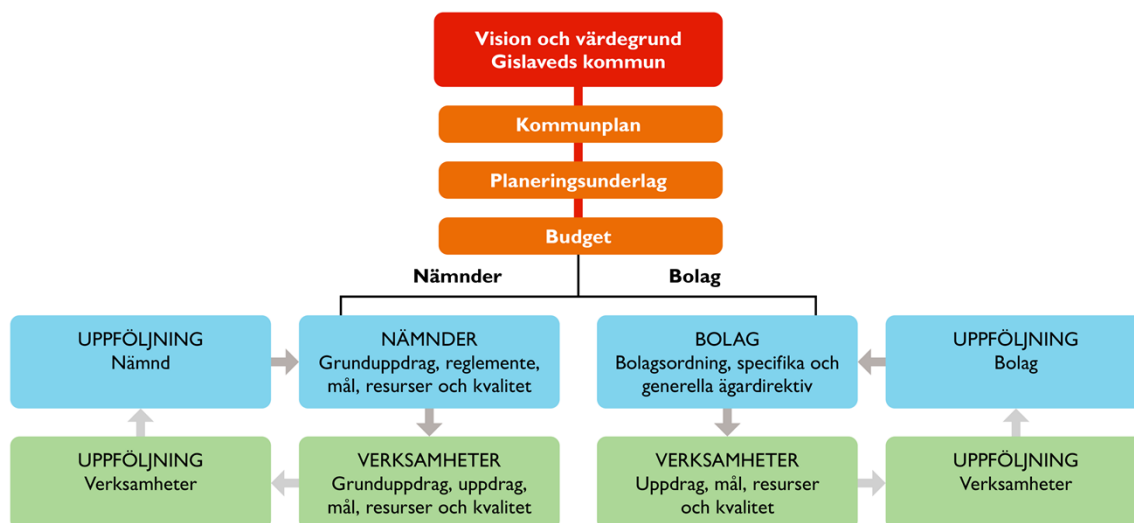
Budget 2025 med plan 2026-2028

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	3
2	God ekonomisk hushållning	4
2.1	Disponering av resultatutjämningsreserven.....	4
2.2	Finansiella mål.....	5
2.3	Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer	5
2.3.1	Målgrupp	6
2.3.2	Verksamhet	6
2.3.3	Medarbetare.....	6
2.3.4	Ekonomi	7
2.4	Utvecklingsmål och uppdrag.....	7
2.4.1	Utvecklingsmål.....	7
2.4.2	Uppdrag.....	9
3	Planeringsförutsättningar	10
3.1	Befolkningsutveckling och framskrivning.....	10
3.2	Ekonomiska förutsättningar.....	12
3.2.1	Bokslut 2023	12
3.2.2	Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling.....	12
3.2.3	Förutsättningar	14
3.2.4	Finansiell analys.....	15
4	Budget 2025.....	22
5	Kommunala bolag	29

I Inledning

Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokument som innehåller kommunens förutsättningar. Nämndernas uppgift är att fastställa grunduppdraget samt utforma utvecklingsmål på deras nivå. Nämnderna ska omhänderta eventuella uppdrag från kommunfullmäktige. Dokumentet fastställs av kommunfullmäktige i oktober månad och därmed är 2025 års budget fastställd i sin helhet. Nämndernas budget fastställs i respektive nämnd i slutet av året 2024. Bolagens ägardirektiv arbetas årligen om och eventuella uppdrag arbetas in i dem.

Kommunens inriktning under mandatperioden finns i Kommunplan 2023-2026.

Syftet med kommunplanen är att visa vad politiken vill åstadkomma och peka ut riktningen för hur kommunens verksamheter ska utvecklas under mandatperioden. Tillsammans med kommunens vision och värdegrund utgör kommunplanens prioriterade målområden grunden för mandatperiodens planering och ger inriktning för kommunens budget, nämndernas planering och ägardirektiv för bolagen.

Kommunplanens prioriterade målområden är:

- En medskapande organisation
  - med målet att vara en attraktiv arbetsgivare.
- En stark tillväxt för vår kommun
  - med målet att kommunens tillväxt, ska öka och att fler ska komma i arbete.
- En bra kvalitet i välfärden
  - med målet att kommunens förskola/skola förbättrar sin kvalitet.
- Ett attraktivt hållbart samhälle
  - med målet att åter bli fler än 30 000 invånare senast 2030.

De olika ställningstaganden denna budget innehåller ska i förlängningen verka för uppfyllandet av kommunplanens inriktningar.

2 God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet vilket innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

God ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun innebär att säkerställa en ekonomi som håller över tid. Verksamheten ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. Service, kvalitet i leverans samt möjlighet att kompetensförsörja ska vara ledande i hur verksamhet struktureras på ett effektivt sätt. För att detta ska vara möjligt måste kommunen ha god framförhållning och flexibilitet för ändrade förutsättningar.

Gislaveds kommun ska bedriva en verksamhet som är hållbar ekonomiskt, ekologiskt, socialt och etiskt.

Vad ska kommunen göra?

- För **kommunen** ska anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

2.1 Disponering av resultatutjämningsreserven

I kommunallagen anges att kommuner och regioner ska upprätta en budget så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. Med synnerliga skäl avses enligt förarbetena till kommunallagen fall då ett frångående av kravet att återställa det negativa balanskravsresultatet är mycket väl motiverat. Ett grundläggande krav är dock att de åtgärder som vidtas är förenliga med god ekonomisk hushållning. Enligt förarbetena till kommunallagen bör möjligheten att underbalansera budget endast användas för enstaka år och med stor restriktivitet. Enligt förarbetena till kommunallagen medger en stark finansiell ställning möjligheten att åberopa synnerliga skäl.

Gislaveds kommun budgeterar ett positivt resultat för 2025 med cirka 21 miljoner kronor och räknar inte i samband med budgeten att disponera medel från resultatutjämningsreserven (RUR). Eventuella avvikelser från budget hanteras i uppföljningsprocessen.

Det genomsnittliga budgeterade resultatet för perioden 2025-2028 beräknas vara cirka 26 miljoner kronor.

2.2 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

Mål 2025	Beskrivning
35 miljoner kronor som genomsnitt	Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till lägst 35 mnkr per år för perioden 2023-2037.
Genomsnittlig soliditet ej under 55 procent	Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 55 procent (exklusive pensionsåtaganden) per år för perioden 2023-2037.

Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla i tiden och över tid. Det vill säga att väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt, samt att väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. I slutändan är dock det finansiella perspektivet styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med, allt annat lika. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling, och anger därmed de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den verksamhet som kommunen kan bedriva. Gislaveds kommun ska, som ansvarig för förvaltningen av invånarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt. De ekonomiska medlen utgör en restriktion för verksamhetens omfattning.

Syftet med de finansiella målen är att upprätta en långsiktigt hållbar ekonomi utifrån god ekonomisk hushållning. Med ett genomsnittligt resultat på 35 mnkr över tid samt ett soliditetsmål som ej understiger 55 procent över tid möjliggörs en genomsnittlig allokering av likvida medel för investeringar för perioden 2023-2037 om 159 mnkr per år.

2.3 Kvalitetsmål och kritiska kvalitetsfaktorer

Med utgångspunkt från kommunens och verksamheternas grunduppdrag ska faktorer som är kritiska för kvaliteten identifieras och definieras. Faktorerna är kännetecknen för god kvalitet och effektivitet. Dessa faktorer benämns kvalitetsfaktorer. Kvalitetsfaktorerna sorteras i fyra perspektiv för att bättre beskriva hur de visar kvalitet och effektivitet (målgrupp, ekonomi, medarbetare, verksamhet). Kvalitetsfaktorernas status följs upp tre gånger per år. Om kvalitetssäkringen för en faktor inte bedöms vara god ska åtgärder vidtas och deras effekter följas upp vid efterföljande rapporteringsperiod.

Varje nämnd fastställer årligen i respektive budget ett antal kvalitetsmål i form av nyckeltal med tillhörande målvärden för kommande år. Kvalitetsmålen följs upp i nämndernas bokslutsrapporter och en sammanställning av nämndernas kvalitetsmål presenteras i kommunfullmäktiges årsbokslut.

Status för kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsmål ligger till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning för Gislaveds kommun vid årsbokslut.

Kritiska kvalitetsfaktorer för kommunfullmäktige 2025:

2.3.1 Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Välfärd och service av god kvalitet som utvecklas i takt med samhället	Den som bor och verkar i Gislaveds kommun kan ta del av verksamhet med god kvalitet. Kommunens verksamheter har ett strukturerat och metodiskt tillvägagångssätt för att planera, genomföra, utvärdera och förbättra sitt arbete över tid. Verksamheterna tar vara på nya verktyg för att utveckla och anpassa sitt arbete kopplat till nya behov utifrån samhälle, målgrupp och/eller demografi.
Möjlighet till insyn, delaktighet och inflytande	Förtroende för politiker och medarbetare är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens beslutsprocess, verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete och förståelse för fattade beslut. Invånarna ska kunna känna sig delaktiga i beslut som berör dem. Samtidigt är det viktigt med tydlighet i vilka frågor och i vilken omfattning möjlighet till inflytande finns. Med extern kommunikation uppmuntrar vi till dialog samt främjar öppenhet, transparens och kunskap om kommunen som plats, organisation och arbetsgivare.
God tillgänglighet och bemötande	Vi ska erbjuda en kommunal service med god tillgänglighet och bemötande. Genom positiva serviceupplevelser ökar inte bara förtroendet för kommunen utan även attraktiviteten i att bo, leva, besöka och bedriva verksamhet i vår kommun. Alla aspekter av verksamheten, utförd av alla medarbetare, ska syfta till att främja inkluderande samhällsdeltagande för alla på samma villkor. Aktiva steg ska tas för att alla ska känna sig välkomna och göra det lätt att nå kommunen. Prioriterat är att ge korrekt, tydlig och användbar information som är förståelig för alla och att tillhandahålla kontaktsätt som passar alla med snabb, högkvalitativ respons.

2.3.2 Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Intern samverkan	För att stödja medarbetare i deras dagliga arbete ska korrekt information levereras i rätt tid, kanal, format och från rätt avsändare. Det ger medarbetarna verktyg och bättre förutsättningar för att göra ett effektivt jobb, arbeta tillsammans och möta utmaningar. Genom att skapa dialog, engagemang och delaktighet bygger vi stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare.
En kultur med fokus på leverans utifrån målgruppens behov	Att leverera tjänster och service av hög kvalitet kräver en kultur som präglas av kundfokus. Funktioner ska vara lyhörda för verksamhetens behov och agera utifrån professionalism som innehåller helhetssyn, utvecklingsfokus och kundfokus. Det ska råda god ordning och reda samt finnas förutsättningar för utvecklande ledarskap och medarbetarskap.

2.3.3 Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Attraktiv arbetsgivare	Gislaveds kommun ska vara en organisation där man vill arbeta och där medarbetare trivs och utvecklas under många år. Genom öppenhet, tillit till varandra och god arbetsmiljö när vi ett medskapande, tillåtande och utvecklande arbetsklimat som upplevs stimulerande och bidrar till att stärka kompetensen över tid.

2.3.4 Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor	Beskrivning
Hög effektivitet och god kvalitet i verksamheterna	Det är särskilt kritiskt att kommunens samlade resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt för att skapa ett så stort värde som möjligt utifrån de resurser som finns.
Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar	Ett aktivt arbete med prognossäkerhet skapar förutsättningar för att budgeterade medel kommer i arbete och att åtgärder kan tas fram vid negativ prognos.

2.4 Utvecklingsmål och uppdrag

Mål och uppdrag är verktyg som används för att styra utvecklingsarbete utifrån kommunens och dess olika verksamheters grunduppdrag.

Ett mål är ett önskvärt resultat, definierat som effekt eller prestation. Målen ska fokusera på resultat som behöver prioriteras i utvecklingsarbetet.

Uppdrag är formulerade av verksamhetens uppdragsgivare och ges till specifik mottagare. Mottagaren besvarar med åtgärder och aktiviteter till uppdragsgivaren.

Status för gällande mål och uppdrag följs upp två gånger per år, vid delårs- och årsbokslut och ger en bild av genomförda aktiviteter och utvecklingen inom respektive målområde/projekt, men ligger inte till grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Slutdatum för uppdrag sätts när de antas i budgeten och de anses vara färdiga när de återrapporterats till kommunfullmäktige. För mål sätts inga slutdatum utan här avgörs vid varje årlig budgetplanering om gällande mål ska ligga kvar, justeras eller tas bort baserat på bedömning i föregående årsbokslut.

2.4.1 Utvecklingsmål

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga	Gislaveds kommun ska sträva efter att skapa förutsättningar för alla barns möjlighet till goda uppväxtvillkor med upplevd trygghet och hälsa. Det är viktigt att barnens och de ungas perspektiv är i fokus i alla verksamheter. Detta gör vi genom trygghetsskapande åtgärder i utomhusmiljöer samt att utveckla mötesplatser/arenor för olika behov, där alla är välkomna. Genom ökade förutsättningar för fysisk aktivitet och meningsfull och aktiv fritid verkar vi för en god hälsa med nolltolerans mot droger och mobbing.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
Öka förutsättningarna för kommunens invånare att stärka sin egen hälsa och bidra till hälsosamma val i vardagen.	Gislaveds kommun ska aktivt fokusera på en omställning mot att arbeta mer preventivt och proaktivt för att bemöta och förebygga problem tidigt. Som ett led i omställningen till nära vård och att möta kraven i den nya socialtjänstlagen behöver kommunen, i samverkan med regionen och civilsamhället, utveckla det stöd som ges individen och stimulera hälsosammare val i vardagen för att möjliggöra en god hälsa samt bidra till att motverka suicid.	En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Strategi för Äldreomsorgen

Mål	Beskrivning	Målområde i kommunplanen	Berörda styrdokument
Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper	Kommunen skapar förutsättningar för attraktiva livsmiljöer och bostäder för alla målgrupper, vilket är avgörande för att uppnå en positiv befolkningsutveckling. Genom olika boendeformer i hela kommunen skapas attraktivare livsmiljöer för alla och bidrar till landsbygdsutveckling i hela kommunen. Arbetet med att realisera visionerna Vision Gislaved 2040 - Mötesplatsen vid Nissan och Bro till Bro i Anderstorp ska fortsätta.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling
En utvecklad självförsörjning för en ökad beredskap	Gislaveds kommun ska stärka förutsättningarna för en utvecklad självförsörjning, en ökad förnybar energiproduktion, livsmedelsproduktion och säker dricksvattenförsörjning. Det innefattar att minska klimatpåverkan genom minskade koldioxidutsläpp såväl som att skapa en motståndskraft mot klimatförändringar, miljöpåverkan och föroreningar och att vara bättre rustade vid kriser.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Policy för inköp och upphandling ÖP 16 VA-plan
Förbättrade förutsättningar för näringslivet genom stärkt samverkan och mer konsultativ service	Kommunen ska genomföra en förflyttning i hur vi bedriver vår service gentemot näringslivet mot en mer konsultativ service, där kommunen har förståelse för företagarnas processer och förutsättningar. Detta bidrar till att kontakten med kommunen blir smidig och enkel. På så sätt levererar kommunen ett värde till företagen genom sin service. Kommunen ska också genom samverkan internt och externt stärka förutsättningarna för kompetensförsörjning, etableringar och ett breddat näringsliv. Detta kräver insatser i samarbete och samråd med näringsliv, kommuner samt regionala och statliga aktörer.	En medskapande organisation En stark tillväxt för vår kommun En bra kvalitet i välfärden Ett attraktivt hållbart samhälle	
Ökade möjligheter till utveckling och delaktighet för alla medarbetare utifrån verksamhetens behov	Faktorer för att lyckas är att stärka medarbetarskapet, ledarskapet och verka för en god samverkan med de fackliga organisationerna. Detta görs bland annat genom att säkerställa en god arbetsmiljö och att möjliggöra interna karriär- och utvecklingsmöjligheter där man ser till kommunen som helhet.	En medskapande organisation En bra kvalitet i välfärden	Kompetensförsörjningsstrategi
Fler invånare i Gislaveds kommun	En växande befolkning innebär ökade skatteunderlag och är en nyckel i kompetensförsörjningen för såväl kommunkoncernens verksamheter som för näringslivet. Därför behöver kommunen behålla kommuninvånare, stimulera ett positivt födelsenetto och återflytt samt bidra till ett ökat inflyttande, med särskilt fokus på familjebildande åldrar.	En stark tillväxt för vår kommun Ett attraktivt hållbart samhälle	Strategi för hållbar utveckling Bostadsförsörjningsprogram

2.4.2 Uppdrag

Uppdrag till	Uppdrag	Beskrivning	Slutdatum att redovisa uppdrag till Kommunfullmäktige	Målområde i kommunplanen
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Färdigställ ett nytt badhus i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att främja en god folkhälsa, med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp, ska under perioden 2023-2026 på befintlig badhuslokalisering vid Gisleområdet i Gislaved en ny modern simanläggning anläggas i samverkan med föreningsliv och näringsliv.	2026-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle
Kommunstyrelsen, Samhällsutvecklingsnämnden	Färdigställ en publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.	Gislaveds kommun ska ha de bästa förutsättningarna för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro för alla invånare. För att uppnå detta ska i Anderstorp centrum 2026-2027 en modern publikhall färdigställas i samverkan med föreningsliv och näringsliv. Hallen ska ha en flexibilitet för att kunna leva upp till publikkapacitet och andra krav för elitidrottsverksamhet. Under dagtid ska den även bidra till kommunens kärnuppdrag med barn och ungdomar som prioriterad målgrupp samt möjliggöra användning till andra ändamål än idrott, till exempel kulturevenemang utifrån de förutsättningar som hallen ger.	2027-12-31	Ett attraktivt hållbart samhälle

3 Planeringsförutsättningar

3.1 Befolkningsutveckling och framskrivning

Åren 2000-2014 minskade antalet invånare i Gislaveds kommun i stort sett varje år medan invånarantalet i Sverige ökade. När allt fler människor från andra länder började flytta till kommunen under 2014-2017 ökade antalet invånare. Under 2020 vände utvecklingen drastiskt, med en stor minskning av antal invånare. Under 2023 minskade kommunens befolkning med totalt 471 invånare, från 29 481 till 29 014.

Dödligheten återvände till högre nivåer 2023, men fortfarande något lägre än förväntat i befolkningsprognosen. Trenden med låga födslokal fortsatte under fjolåret, då 30 färre barn föddes jämfört med 2022 och nästan 70 färre än 2021. Totalt skedde 53 fler dödsfall än födslar för ett negativt födelsenetto. Skillnaderna mellan födda och döda, som tidigare haft en marginell påverkan på befolkningsutvecklingen i kommunen, hade under 2023 större påverkan än tidigare. Det kommer att påverka behovet av förskoleplatser om utvecklingen fortsätter i samma riktning.

Skillnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Största mängden utflyttningar sker i augusti och september, inför terminsstart på högskolor och universitet. Inflyttningen var som störst i juni och juli.

Flyttnettot för 2023 var -418 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat in. En del av befolkningsminskningen förklaras dock av en kontroll från Skatteverket och Migrationsverket som lett till rensningar ur folkbokföringsregistret. Troligtvis handlar detta främst om personer som flyttat utomlands, under en längre period bakåt i tiden än bara 2023. Utvecklingen fångas dock under ett och samma år på grund av registerrensningen. Även med detta i beaktning är dock befolkningsutvecklingen 2023 anmärkningsvärd.

Framskrivningen i tabellen nedan visar att antalet kommuninvånare förväntas minska i närtid med färre antal invånare. Minskningen är större än tidigare förväntat, framförallt de närmaste åren. Utvecklingen av kriget i Ukraina, oförutsedda större händelser i omvärlden, oväntade effekter av coronapandemin och andra så kallade osäkerhetsfaktorer har påverkan på utfallet och framskrivningen är därför osäker.

Prognos 2024-2028						
	Utfall 2023	2024	2025	2026	2027	2028
Inflyttade	1 159	1 240	1 244	1 248	1 252	1 256
Utflyttade	1 577	1 355	1 356	1 356	1 357	1 357
Flyttnetto	-418	-115	-112	-108	-105	-102
Födda	227	225	227	230	229	229
Döda	280	280	282	284	286	288
Födelsenetto	-53	-55	-55	-54	-56	-59
Folkmängd	29 014	28 844	28 677	28 515	28 354	28 193
Folkökning	-471	-170	-167	-162	-161	-160

Oavsett utfall för det totala invånarantalet kommer åldersgruppen 80 år och äldre att fortsätta öka under åren fram till 2026 och vidare till 2031. Detta särskilt för åldersgrupperna 80-84 år och 95 år och äldre. Samtliga barngrupper förväntas minska, i olika omfattning, likväl som antalet människor i arbetsför ålder till och med 64 års ålder.

Befolkningens sammansättning framöver kommer påverka både den kommunala ekonomin och den lokala arbetsmarknaden. Med ett minskande antal personer i yrkesverksam ålder minskar skatteintäkterna. Samtidigt gör andelen personer i åldrar utanför arbetsför ålder att efterfrågan på välfärdstjänster som skola, särskilda bostäder, barnomsorg och äldreomsorg påverkas. Både för kommunen och den lokala arbetsmarknaden i stort kommer det också innebära att det blir svårare att hitta rätt kompetens till tjänster, vilket hämmar tillväxten i den ekonomiska utvecklingen och försämrar kommunens möjligheter att bedriva ändamålsenlig service.

Befolkningsökning i jämförelse med 2023				
Åldersgrupp	2028 (%)	2028 (antal)	2033 (%)	2033 (antal)
0-5 år	-14,6 %	-261	-15,4 %	-274
6-9 år	-6,7 %	-92	-19,8 %	-273
10-12 år	-9,2 %	-100	-17,8 %	-194
13-15 år	-2,5 %	-28	-10,4 %	-117
16-18 år	-9,1 %	-106	-13,1 %	-152
19-24 år	-1,3 %	-23	-7,4 %	-128
25-44 år	-2,7 %	-177	-6,6 %	-440
45-64 år	-5,3 %	-407	-10,9 %	-834
65-79 år	0,9 %	39	7,0 %	316
80 år eller äldre	17,5 %	334	25,0 %	478
Alla åldersgrupper	-2,8 %	-821	-5,6 %	-1 617

Sammantaget kommer den demografiska utvecklingen att kräva tydliga politiska prioriteringar och ytterligare anpassningar av verksamheterna. Detta med bland annat genom förändrade arbetssätt och ökad samverkan mellan kommunens verksamheter och närliggande kommuner. Det förebyggande folkhälsoarbetet och samverkan med regionen kring regional och kommunal primärvård är ytterligare prioriterade områden som behöver stärkas och utvecklas ännu mer för att Gislaveds kommun ska klara demografikutvecklingen.

3.2 Ekonomiska förutsättningar

3.2.1 Bokslut 2023

Nämnd, tkr	Nettokostnad	Resultat
Bygg- och miljönämnden	8,8	1,2
Kommunstyrelsen	231,8	-4,4
Räddningsnämnden	38,9	0,3
Samhällsutvecklingsnämnden	218,2	-13,8
Socialnämnden	689,0	-40,6
Utbildningsnämnd	799,3	-15,0
Överförmyndarnämnden	3,7	1,2
Totalt	1 989,7	-71,1

3.2.2 Statlig styrning och samhällsekonomisk utveckling

Nedanstående text är hämtad från Makronytt 2/2024 publicerad av Sveriges Kommuner och regioner (SKR) den 22 augusti 2024.

Inflationstakten är på väg åt rätt håll, både globalt och i Sverige. Global prisstatistik i både producent- och konsumentled indikerar i nuläget inte tecken på en generell andra våg av förhöjd inflation. Vissa orostecken har visserligen dykt upp under sommaren, exempelvis stigande fraktpriser samt befarade energiprisuppgångar givet risken för eskalerande konflikter, bland annat i Mellanöstern. Riskerna för fortsatt förhöjd inflation ser dock lite olika ut, beroende dels på att fasen av fallande inflation har kommit olika långt i olika länder, dels på skillnader vad gäller tillväxt och konjunkturläge. Hur pass säkra centralbankerna kan känna sig på att de har vunnit kampen över den höga inflationen varierar därmed. Att nedgången för inflationen i Sverige har varit tämligen övertygande det senaste dryga året var avgörande för att Riksbanken kunde sänka styrräntan med 0,25 procentenheter i maj och nu ytterligare 0,25 procentenheter i augusti. Detta var tidigt jämfört med andra centralbanker. En skillnad mot andra länder är att överraskningarna på uppsidan varit mindre i Sverige, jämfört med exempelvis inflationsutfallen för eurozonen. Sedan Riksbankens första sänkning har dock flera andra viktiga centralbanker beslutat om räntesänkningar.

För Sverige ser SKR goda utsikter för en konjunkturuppgång. Även om utfallsdata ännu inte tydligt visar på en uppgång så kan vi hittills i år se en stabilisering av samhälls ekonomin. Dessutom ökar sysselsättningsgraden i de senaste månadsutfallen från Arbetskraftsundersökningarna (AKU), trots att BNP-tillväxten fortsatt är mycket svag. Därtill visar flertalet framåtblickande indikatorer att en konjunkturförstärkning väntar i Sverige.

Hög räntekänslighet i den svenska ekonomin, samt antagandet om en snabb svensk räntenedgång pekar mot en konjunkturuppgång som ligger tidigt i förhållande till stora delar av omvärlden. Precis som i nedgångsfasen är det inhemska efterfrågan, framförallt hushållens konsumtion, snarare än exporten som blir den huvudsakliga drivkraften.

Framåtblickande indikatorer visar att hushållen ser allt ljusare på det ekonomiska läget. Förväntningar om fortsatta räntesänkningar, i linje med Riksbankens signalering, är en trolig huvudförklaring. Dessutom började reallönerna åter att öka i våras efter att ha minskat 28

månader i rad. Därmed inleddes en återhämtning av hushållens förlorade köpkraft. Förstärkningen av de reala inkomsterna sker dock långsamt och från en låg nivå. Ränteläget väntas inte återgå till samma låga nivå som tidigare. Dämpningen av inflationen innebär inte heller en ökad köpkraft, prisnivåer för majoriteten av varor och tjänster ligger nu och framöver klart högre än tidigare.

BNP-tillväxten helåret 2024 drivs helt av arbetsproduktiviteten medan både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta är närmast oförändrade. Den högre BNP-tillväxten driver under 2025 gradvis upp antalet arbetade timmar, främst genom en ökad medelarbetsstid till en början. Efter en tid av konjunkturuppgång ökar även antalet sysselsatta. En större uppgång för antalet sysselsatta beräknas ske först 2026. Arbetslösheten är för närvarande förhöjd och blir 8,2 procent för helåren 2024 och 2025. Samtidigt är även sysselsättningsgraden hög. Att andelen arbetslösa är förhöjd samtidigt som sysselsättningsgraden ligger historiskt högt förklaras av ett högt arbetskraftsutbud. Arbetskraftsdeltagandet ligger idag mer än 2,5 procentenheter högre än vid den senaste högkonjunkturen. Utan den trend av högre arbetskraftsdeltagande som skett de senaste 10 åren skulle andelen arbetslösa i Sverige vara lägre.

Tabell 1. Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorrigerad	-0,1	0,9	3,1	2,4	1,8	1,7
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	1,4	0,1	1,2	1,4	1,0	0,6
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,2	8,1	7,8	7,6	7,6
Befolkning, 15–74 år	0,6	0,1	0,4	0,4	0,4	0,3
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	5,3	4,2	4,7	5,2	4,7	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	4,0	3,2	3,5	3,4	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	3,8	4,1	3,5	3,5	3,4	3,4
Inflation, KPIF	6,0	1,8	1,7	1,9	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,8	0,6	1,6	2,2	2,2
Inflation, KPI, juni	9,3	2,6	0,6	1,5	2,2	2,2
Prisbasbelopp, tusental kronor	52,5	57,3	58,8	59,1	60,0	61,3
Styrränta, värde vid årets slut, procent	4,00	2,75	2,00	2,00	2,15	2,30

Källa: Macrobond, Medlingsinstitutet, Riksbanken, Skatteverket, SCB och SKR.

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka framöver. De exceptionellt svaga åren 2023 och 2024, med ett skatteunderlag som i reala termer minskar, följs av en markant rekyl 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget (se tabell nedan). Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025, en stor kontrast mot de stora uppgångarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur

detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på kommuners och regioners resultat 2025. Även om det är en mycket ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,9 procent 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt.

Tabell 3. Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring

Nyckeltal	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,9	3,7	4,3	4,6	4,3	4,1
Regelförändringar*	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,8	4,0	4,6	4,5	4,3	4,1
Prisutveckling	6,7	4,2	-0,3	2,6	2,7	3,3
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,2	4,9	2,2	1,6	0,7

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Källa: Skatteverket och SKR.

3.2.3 Förutsättningar

- Skatteunderlaget för år 2025 är beräknat utifrån kommunens befolkningsprognos vilket innebär 28 844 invånare år 2024 för att sjunka till 28 354 år 2028.
- Skattesatsen är 21,99 kronor, oförändrad för hela planperioden.
- Utgångsläget för budgetramar 2025 är 2024 års nivå.
- Inflations- och löneuppräknings finns med i beräkningen och är baserad på SKR:s antaganden.
- Hänsyn är tagen till demografi avseende utbildningsnämnden, socialnämnden samt kommunstyrelsen.
- Löneökningar är kompenserat till nämnderna.
- Kapitaltjänstkostnader budgeteras centralt (ej VA, fastighet och service) och kompenseras två gånger/år i samband med delårsbokslut och årsbokslut.
- Gislaveds kommunkoncerns totala låneskuld inklusive borgensåtagande under planperioden 2025-2028 uppgår till maximalt 2 345 mkr. Gislaveds kommun har rätt att uppta nya lån för 1 200 mkr under planperioden. Delegat medges teckna dessa lån.
- Kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2025. Delegat medges teckna dessa lån.

3.2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen av lång- respektive kortfristig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

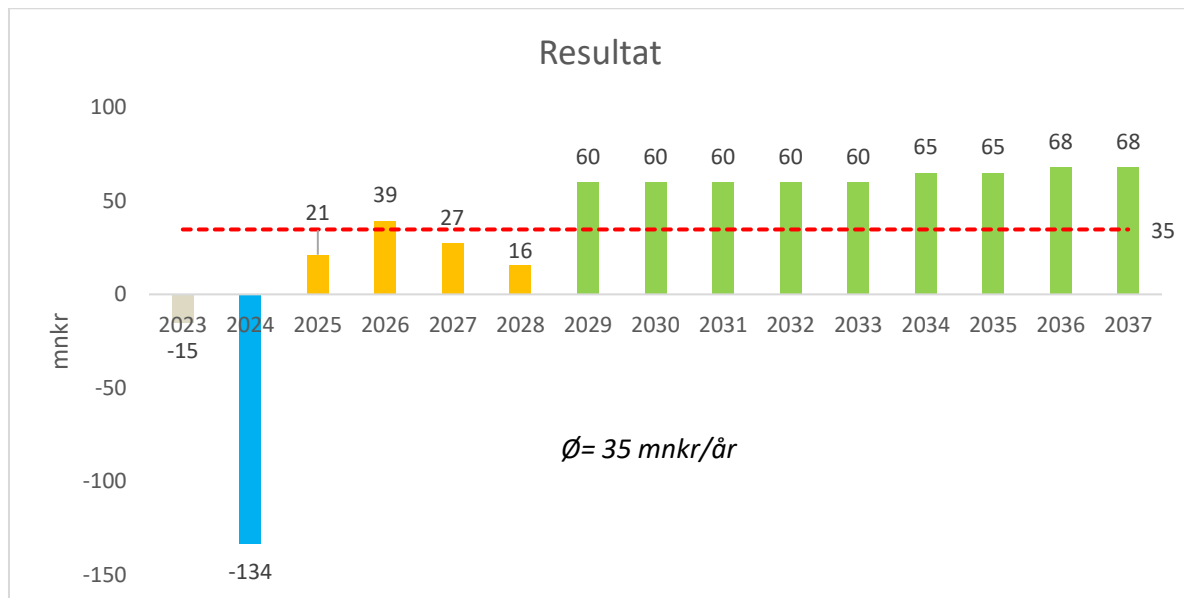
Resultat

Kommunens driftsresultat

Det första finansiella målet, årets resultat, ska i genomsnitt uppgå till lägst 35 mnkr per år för perioden 2023-2037. Resultatmålet är satt för att styra kommunens allokering av likvida medel för investeringar under perioden 2023-2037, vilket innebär att årsresultaten tillåts att variera mellan respektive år.

Budgeterat resultat 2024 är minus 34,5 mnkr och prognostiserat årsresultat i delårsbokslutet 2024 per augusti månad indikerar minus 133,5 mnkr vilket innebär en prognostiserad budgetavvikelse för 2024 på minus 99 mnkr. Budgeterat resultat för 2025 är 21,2 mnkr. Budgeterat resultat för perioden 2025-2028 är i genomsnitt 25,8 mnkr. Eftersom budgeterade resultat för perioden 2025-2028 understiger det finansiella målet på kort sikt kommer det att ställas krav på högre resultat för perioden efter 2028 för att det finansiella målet resultat ska uppfyllas med 35 mnkr i genomsnitt per år.

Utmaningen för planeringsperioden 2025-2028, men även perioden 2028-2037, som är kopplad till de finansiella målen, är att anpassa nämndernas nettokostnader så att de finansiella målen uppnås för perioden 2023-2037. Utifrån budget och plan 2025–2028 samt övergripande målsättning för perioden fram till år 2037 kommer det finansiella målen för resultatet att uppnås.

Ytterligare en viktig förutsättning, som påverkar resultatet indirekt, är att likviditetsplaneringen för investeringar för perioden 2025-2028 uppgår till maximalt 309 mnrkr i genomsnitt per år för perioden samt att för perioden 2023-2037 till maximalt 159 mnrkr i genomsnitt per år.

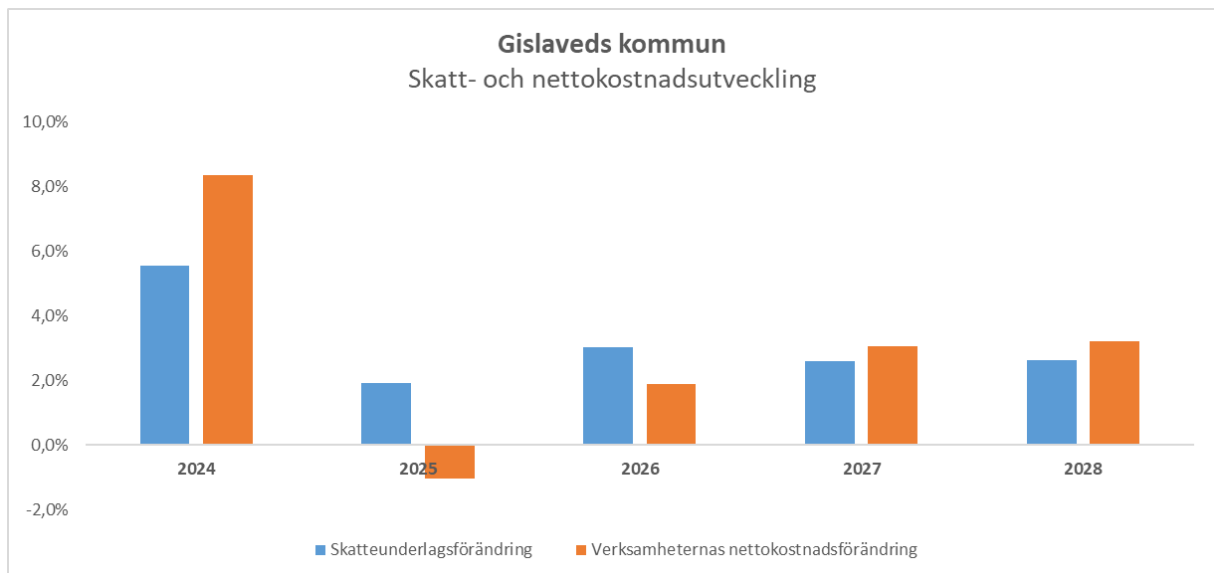
I underlaget för budget 2025 med plan för 2026-2028 är förutsättningarna en oförändrad skattesats om 21,99.

Skatte- och nettokostnadsutveckling

Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämning samt generella statsbidrag beräknas öka med 3,1 procent i genomsnitt per år för perioden 2025-2028. Från ett ekonomiskt perspektiv är det mycket viktigt att nettokostnaderna för nämnderna inte ökar mer än skatteintäkterna. Diagrammet nedan visar förändringen mellan respektive år av skatteintäkter och nämndernas nettokostnader för perioden 2024 till 2028.

Det är av mycket stor vikt att bevaka och aktivt arbeta med nämndernas nettokostnadsutveckling så att dessa inte överstiger utvecklingen av skatter, generella statsbidrag och utjämning. I annat fall behöver kommunen göra anpassningar för att de finansiella målen ska vara möjliga att uppnå/bibehållas.

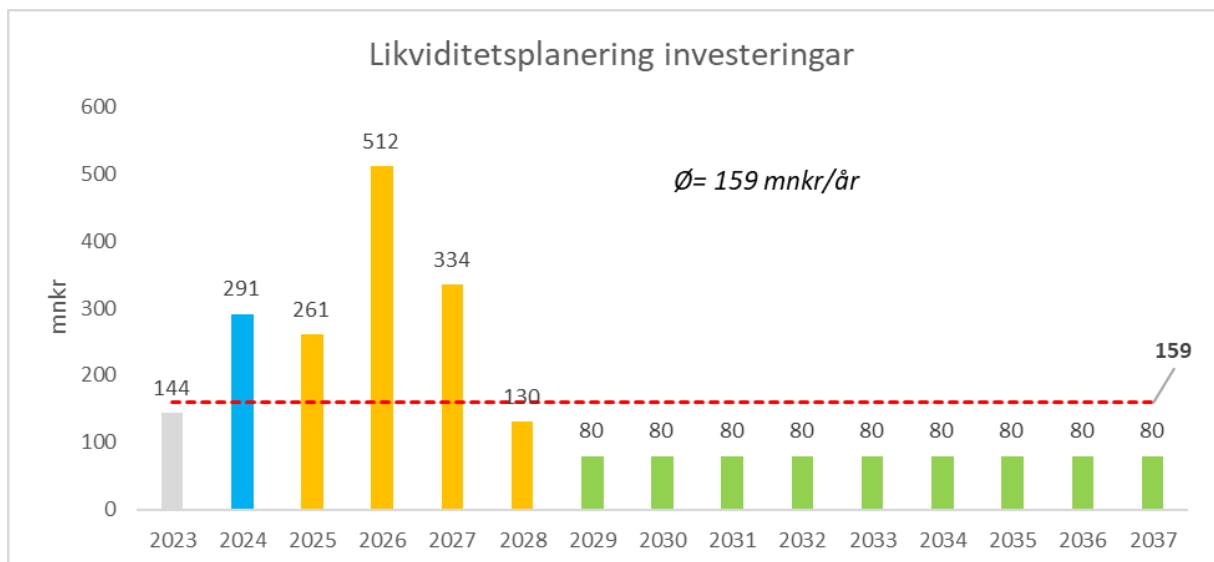

Likviditetsplanering investeringar

Diagrammet nedan visar en möjlig genomsnittlig allokering av likviditet om 159 mnkr per år för perioden 2023–2037. Det är en möjlig nivå förutsatt att resultatmålet uppnås.

Likviditetsbehovet för perioden 2023–2037 innebär att soliditeten för samma period uppgår till i genomsnitt 55 procent vilket är i nivå med det finansiella målet.

Eftersom likviditetsbehovet för investeringar är högre än genomsnittet under åren 2025 till 2028 behöver allokering av likviditet ligga på en lägre efter 2028 för att de finansiella målen ska kunna uppnås. I likviditetsplanen finns investeringar markerade med X vilket innebär att åtgärdsval ännu inte är utfört och därmed innehåller eventuella kalkyler för stor osäkerhet, vilket inte möjliggör en bedömning av likviditetsbehovet.

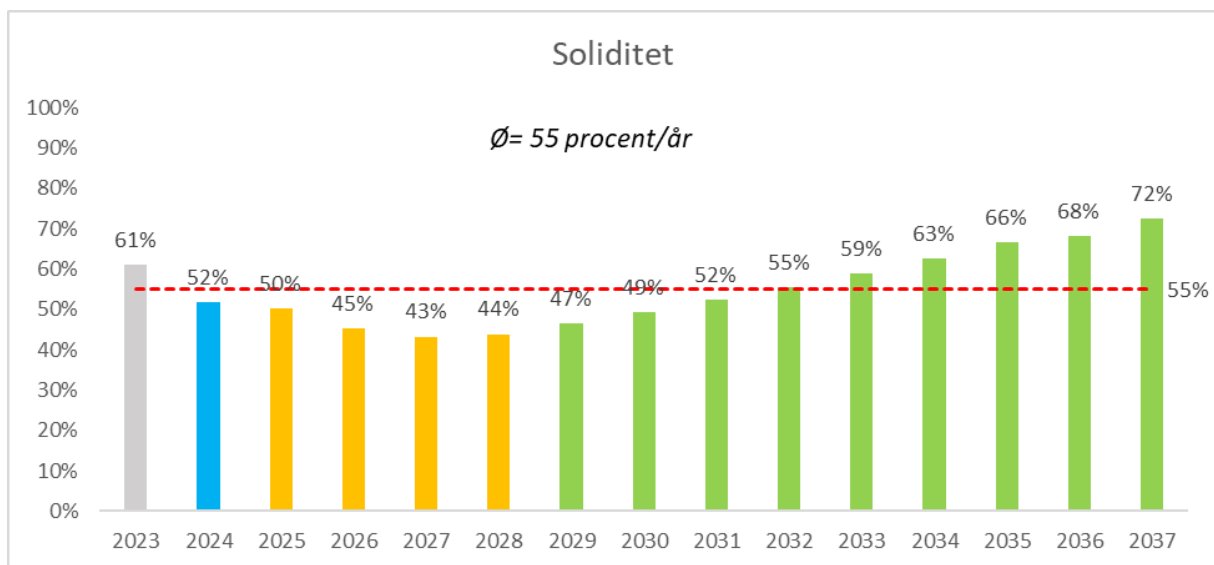

Kapacitet

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen.

Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värde.

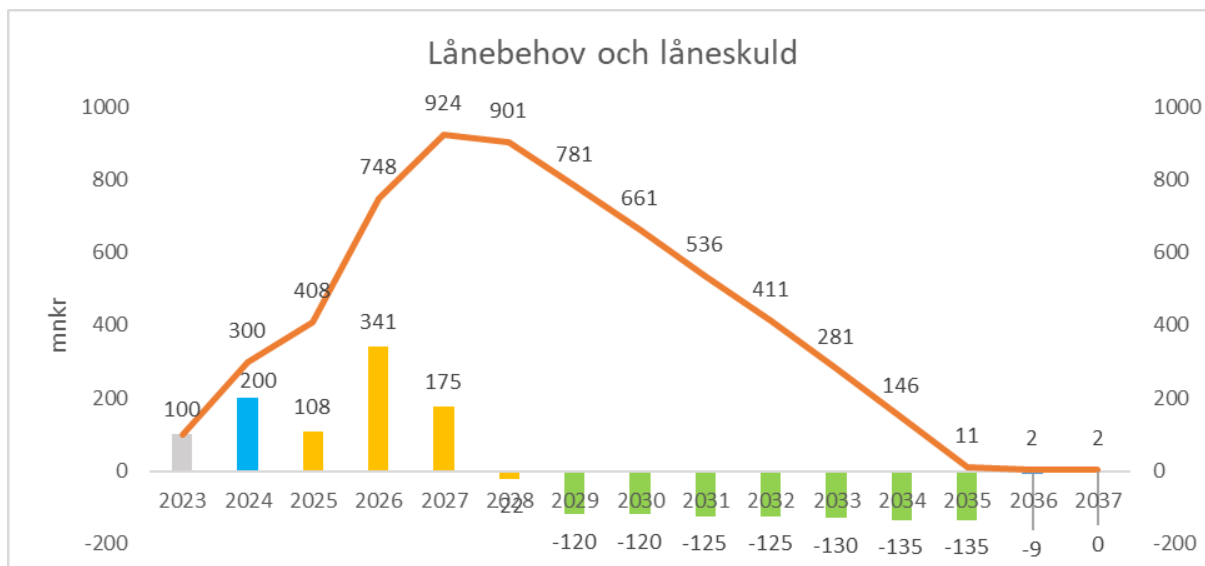

Kommunens soliditet ska uppgå till i genomsnitt minst 55 procent per år exklusive pensionsåtaganden vilket uppnås för perioden 2023–2037 förutsatt att likviditetsbehovet för investeringar under perioden inte överstiger i genomsnitt 159 mnkr per år samt att resultatmålet om 35 mnkr i genomsnitt per år uppnås.

Skuldsättning

Under nuvarande förutsättningar och under förutsättning att de finansiella målen uppnås, kan kommunens låneskuld, kopplat till investeringar, vid utgången av 2028 komma att uppgå till cirka 900 mnkr. Skuldsättningen per kommuninvånare beräknas då vara 31 741 kr.

Nivån av skuldsättning är i ett historiskt perspektiv en större förändring vilket beror på en större allokering av likvida medel för att bland annat komma ikapp med underhåll av gator, broar, fastigheter samt byggnation av bland annat badhus och publikhall. Låneskulden i sig utgör inget problem så länge de finansiella målen, resultat och soliditet uppnås.

Risk

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. Genom kassaflödesbudgeten tryggas likviditeten för perioden. Likviditeten är beroende av att budgeterade resultat uppnås samt att allokering av likviditet för investeringar inte överstiger 159 mnkr per år som genomsnitt för perioden. Kommunen har en outnyttjad checkräkningskredit på 50 mnkr som är möjlig att använda vid behov.

Finansiell risk

Kommunen kan komma att öka skuldsättningen de närmaste åren. Nya lån kan komma att upptas de kommande åren vilket innebär att den finansiella risken ökar men bedöms vara på en acceptabel nivå och omhändertas via kommunens finansiella mål.

Pensionskostnader

Jämfört med budget 2024 beräknas kostnaderna för pensionsavsättning att minska med cirka 67 mnkr för 2025 och för åren 2026-2027 minskar de ytterligare något. Detta med anledning av att inflationen har minskat vilket medför att prisbasbeloppet, som används för att värdesäkra pensionsavsättningarna, beräknas att förändras i en betydligt lägre takt än tidigare.

Pensionsförbindelsen beräknas enligt prognos från Skandia till 545 mnkr år 2028 vilket innebär en ökning i förhållande till år 2023 då skulden var 523 mnkr. Denna skuld är beaktad vid antagande av de finansiella målen och skulden kommer att hanteras förutsatt att de finansiella målen uppnås.

Befolkningsförändring

De skatteintäkter som ingår i budgeten har beräknats utifrån förutsättningen att invånarantalet under perioden 2025–2028 kommer att minska med cirka 500 personer enligt kommunens befolkningsframskrivning.

Ett minskat invånarantal innebär sänkta skatteintäkter, men samtidigt sänkta kostnader. Det finns dock inget direkt starkt samband mellan sänkta skatteintäkter och sänkta kostnader. Detta innebär att de i budget och planering ingående kostnadsnivåerna löpande måste analyseras och anpassas för att det inte ska uppkomma en ekonomisk obalans.

Kontroll

Balanskrav, resultatutjämningsreserv (RUR) / resultatreserv (RER)

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en ekonomi i balans; bortsett från realisationsvinster måste intäkterna vara större än kostnaderna. Det krävs ett positivt resultat för att kunna säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar.

Gislaveds kommun har uppfyllt balanskravet sedan det infördes år 2000. Kommunen har också nyttjat möjligheten att avsätta tidigare års överskott i en resultatutjämningsreserv (RUR) för att kunna jämna ut svängningar i intäktsnivåer mellan olika år och skapa en buffert för perioder av lågkonjunktur. Från och med verksamhetsåret 2024 finns det möjlighet att avsätta medel till en resultatreserv (RER). Tidigare avsatta medel i resultatutjämningsreserven (RUR) är möjliga att disponera till och med 2033.

Måluppfyllelse

Kommunens struktur för uppföljning av ekonomi och verksamhet ger bra förutsättningar till kontroll. Arbetet med att följa fastlagda mål är ett viktigt led i kontrollarbetet.

Avslutande kommentarer

Budgeten för Gislaveds kommun är upprättad i enlighet med de riktlinjer som antagits för god ekonomisk hushållning. Kommunen beräknas för perioden 2023-2037 att uppfylla de finansiella mål som är antagna av kommunfullmäktige för Gislaveds kommun.

Budgeten för perioden 2025 och framåt är dock helt beroende av att nämnderna anpassar nettokostnaderna så att de inte överstiger budgetramen för respektive nämnd.

För att kunna uppfylla de finansiella målen krävs en god ekonomi- och verksamhetsstyrning med fokus på skatteintäkter, investeringsvolym, befolkningstillväxt, kvalitetsnivåer och kostnadskontroll inom nämnderna.

Budget 2025-2028 visar en tydlig bild att Gislaveds kommun behöver effektivisera och anpassa verksamheten efter de ekonomiska förutsättningarna. Inom den närmaste framtiden behöver kommunen leverera lika mycket välfärdstjänster som idag, inom vissa områden till och med mer, men till en lägre resursinsats.

4 Budget 2025

Övergripande driftsbudget 2025 med plan 2026-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bygg- och miljönämnden	-8,4	-8,4	-8,4	-8,4
Kommunstyrelsen	-212,6	-212,5	-212,2	-212,1
Räddningsnämnden	-41,5	-41,5	-41,5	-41,5
Samhällsutvecklingsnämnden	-218,3	-218,3	-218,3	-218,3
Socialnämnden	-735,0	-735,3	-736,0	-736,8
Utbildningsnämnden	-824,8	-818,6	-800,1	-792,2
Överförmyndarnämnden	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Kommungemensamt effektiviseringskrav	20,0	20,0	20,0	20,0
Förändrade kostnader lokaler	-26,8	-27,1	-41,1	-47,1
Löneuppräknig	-65,8	-133,1	-198,9	-263,1
Förändring personalomkostnader (PO)	66,0	66,0	66,0	66,0
Pensioner	-171,5	-155,0	-164,3	-170,7
Kollektivavtalad pension (KP)	111,2	115,2	119,1	125,4
Återlagda kapitalkostnader	70,0	70,0	70,0	70,0
Avskrivningar	-130,0	-130,0	-130,0	-135,0
Summa nämnder	-2 171,4	-2 212,3	-2 279,5	-2 352,4
Skatteintäkter	1 646,7	1 721,5	1 796,2	1 869,2
Utjämningsystem	554,9	546,9	530,9	519,1
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Summa finansiering	2 195,2	2 251,5	2 306,7	2 368,0
ÅRETS RESULTAT	21,2	39,2	27,2	15,6

Genomsnittligt resultat 2025-2028	25,8
--	------

Förändringar under planperioden 2026-2028:

Utbildningsnämndens ram sänks fram till och med år 2028 med totalt 32 mnkr på grund av demografiförändringar och förändringar av statsbidrag.

Socialnämndens ram höjs med drygt 1 mnkr på grund av demografi och ökade statsbidrag.
Kommunstyrelsen ram minskar med 0,5 mnkr på grund av demografi och minskade statsbidrag.

Driftbudgettram 2025

Nämnd, Mnkr	Budget 2024	Inflations-kompensation	Avtal-24+25	Demografi och statsbidrag	Övriga förändringar	Politiska beslut	Budget 2025
Bygg- och miljönämnden	-8,9		-0,2		0,6		-8,4
Kommunstyrelsen	-212,5	-0,2	-1,4		2,3	-0,8	-212,6
Räddningsnämnden	-41,1	0,0	-0,3				-41,4
Samhällsutvecklingsnämnden	-212,7	-0,3	-1,4			-4,0	-218,3
Socialnämnden	-731,9	-0,9	-5,1	3,2		-0,4	-735,0
Utbildningsnämnden	-830,1	-0,9	-6,1	13,2		-0,9	-824,0
Överförmyndarnämnden	-3,8						-3,8
Löneöversyn			-65,8				-65,8
Ökade kostnader lokaler					-1,8	-25,0	-26,8
Minskade PO-kostnader			66,0				66,0
Kommungemensamt effektiviseringskrav						20,0	20,0
Totalt	-2 040,9	-2,3	-14,3	16,4	1,2	-11,1	- 2 051,0

- Bygg- och miljönämndens inflationskompensation har satts till 0 (noll) eftersom nämnden inte råder själva över avgiftsnivåer/intäkter. Eftersom nämndens intäkter överstiger övriga kostnaderna hade de i annat fall fått ett ”dolt besparingskrav”.
- I beräkningen av räddningsnämndens inflationskompensation är intäkter från Gnosjö kommun exkluderade. I annat fall hade nämnden fått ett ”dolt besparingskrav” eftersom intäkterna i så fall överstiger övriga kostnader.
- Socialnämnden tillförs 3,1 mnkr som följd av att kommunens kompensation i utjämningsystemet för LSS. Socialnämnden får minskade statsbidrag med 7,1 mnkr. Kompensation för demografiförändring med 0,8 mnkr.
- Utbildningsnämnden har fått minskad ram med 13,6 mnkr på grund av minskat elevantal. Utbildningsnämnden får 0,4 mnkr i ökade statsbidrag.
- En sänkning av Po (personalomkostnader) med 6,8 procentenheter som minskar nämndernas budgettram med totalt cirka 66 mnkr fördelas genom teknisk justering.
- Löneöversyn och ökade lokalkostnader är inte fördelade per nämnd. Det görs som teknisk justering.
- Hyresförändringar som en effekt av utbyggnad enligt lokalförsörjningsplanen (LFP) kompenseras när förändringen realiserats.
- Kommunstyrelsen får minskad ram med 3,0 mnkr för det kommungemensamma firande av Gislaveds kommun 50 år som skett/sker under 2024. Kommunstyrelsen får 80 tkr i ökade statsbidrag.

Förklaring till kolumnen "politiska beslut"

- Det kommungemensamma effektiviseringskravet på 20,0 mnkr från 2024 kvarstår och ytterligare effektiviseringskrav på motsvarande 20 mnkr tillkommer för 2025 och framåt.
- Socialnämnden, utbildningsnämnden och samhällsutvecklingsnämnden kompenseras under 2025 med sammanlagt 1,2 mnkr enligt riktlinjer för arbets- och skyddskläder. (Ks §155, 2024-09-18). Den utökade budgetramen gäller enbart för 2025.
- Ökade kostnader i samband med hyresjusteringar på 25 mnkr som kompenseras nämnderna. Fördelningen görs genom teknisk justering
- Kommunstyrelsen får utökad budgetram med 850 tkr avseende samlingslokaler.
- Samhällsutvecklingsnämnden tillförs 4 mnkr för ökat underhåll av kommunens broar.

Likviditetsplan - investeringar (skattefinansierad verksamhet)

Nämnd, mnkr	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026	Investeringsbudget 2027	Investeringsbudget 2028
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	111,9	342,8	256,8	78,4
Varav: särskilda satsningar	33,8	272,0	193,0	26,5
Räddningsnämnden	2,5	5,0	3,7	3,3
Samhällsutvecklingsnämnden	134,4	152,2	65,2	38,4
Varav: särskilda satsningar	23,0	15,0		
Socialnämnden	6,8	6,1	3,7	3,7
Utbildningsnämnden	5,0	5,5	5,0	6,5
Totalt, skattefinansierade investeringar	260,6	511,6	334,4	130,2

Likviditetsplan - investeringar (taxefinansierad verksamhet)

Nämnd/styrelse, mnkr	Investeringsbudget 2025	Investeringsbudget 2026	Investeringsbudget 2027	Investeringsbudget 2028
Samhällsutvecklingsnämnden, VA	65,5	58,7	58,7	58,7

Likviditetsplan - exploateringsverksamhet

Nämnd, mnkr	Ack t.o.m. 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Nöbbele industriområde, Reftele	x				
Stötabo industriområde, Anderstorp	x				
Smålandia 2.0, Gislaved		56,2	20,5	-7,8	-14,9
Södra industriområdet, Smålandsstenar		30,5	35,6	52,9	52,9
Haghult/Tillbo, Smålandsstenar		85,2	114,9	-0,7	-6,9
Justeringar		-80,0	-80,0	46,0	59,0
Totalt exploateringsverksamhet		102,0	101,1	100,3	100,1
Varav VA inom exploateringsverksamheten		39,4	16,2	6,0	6,0
Totalt, exploateringsprojekt, exkl. VA		62,6	84,9	94,3	94,1

Exploateringsverksamhet.

I investeringsplanen finns exploateringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda

Utgifter = plus och inkomster = minus.

Justeringsposten är en anpassning av exploateringsverksamheten utifrån genomförandegrad och vad ekonomin tillåter i förhållande till de finansiella målen.

Likviditetsplan - investeringar och exploateringar under 2025-2028

Nämnd, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Skattefinansierad verksamhet	260,6	511,6	334,4	130,2
Taxefinansierad verksamhet	65,5	58,7	58,7	58,7
Exploateringsverksamhet	62,6	84,9	94,3	94,1
Totalt	388,7	655,2	487,3	282,9

Likviditetsplan - investeringar/exploateringar, särskilda satsningar

Fastighet/objekt, mnkr	Total budget särskilda satsningar	Investerings-budget 2025	Investerings-budget 2026	Investerings-budget 2027	Investerings-budget 2028
Götgatsbron, Anderstorp		3,0			
Hestra torg, Hestra	x		x	x	
Nytt badhus, Gislaved		27,2	195,0	117,0	
Publikhall, Anderstorp		3,0	77,0	76,0	26,5
Förskolor, kommunen		3,6			
Nöbböle industriområde, Reftete	x				
Haghultsleden, Smålandsstenar		20,0	15,0		

Fotnot: Särskilda satsningar exkl. VA.

I investeringsplanen finns investeringsobjekt markerade med X vilket innebär att åtgärdsval inte är genomförda och därmed är det inte möjligt att bedöma investeringskostnaderna för tillfället.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Verksamhetens nettokostnader I	-2 171,4	-2 212,3	-2 149,4	-2 217,4
varav pensioner	-171,5	-155,0	-164,3	-170,7
varav avskrivningar	-130,0	-130,0	-130,0	-135,0
Skatteintäkter	1 646,7	1 721,5	1 796,2	1 869,2
Generella statsbidrag och utjämning	554,9	530,9	519,1	506,2
Finansiella intäkter	3,1	3,1	3,1	3,1
Finansiella kostnader	-12,2	-20,0	-23,5	-23,4
Årets resultat	21,2	39,2	27,2	15,6

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys, mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Löpande verksamhet				
Årets resultat	21,2	39,2	27,2	15,6
Avskrivningar	130,0	130,0	130,0	135,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	151,2	169,2	157,2	150,6
Investeringsverksamhet				
Nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar	-326,1	-570,3	-393,0	-188,9
Exploateringsverksamhet	-62,6	-84,9	-94,3	-94,1
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-388,7	-655,2	-487,3	-282,3
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	240,0	480,0	330,0	130,0
Amortering av skuld				
Medel från finansieringsverksamheten	240,0	480,0	330,0	130,0
Årets kassaflöde				
Likvida medel vid årets början	100,0	102,5	96,5	96,4
Likvida medel vid årets slut	102,5	96,5	96,4	94,1
Förändring av likvida medel	2,5	-6,0	-0,1	-2,3

Balansbudget

Balansbudget, mnkr	2025	2026	2027	2028
Anläggningstillgångar	2 247,6	2 687,9	2 950,9	3 004,7

Likvida medel	102,5	96,5	96,4	96,1
Exploateringsverksamhet	89,6	174,5	268,9	363,0
Övriga omsättningstillgångar	152,4	152,4	152,4	152,4
Summa omsättningstillgångar	344,5	423,5	517,6	609,4

Summa tillgångar	2 592,1	3 111,3	3 468,5	3 614,2
-------------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Eget kapital	1 469,6	1 508,8	1 536,9	1 551,6
<i>därav årets resultat</i>	21,2	39,2	27,2	15,6
Avsättningar	114,0	114,0	114,0	114,0

Långfristiga skulder, lån	598,1	1 078,1	1 408,1	1 538,1
Kortfristiga skulder	410,5	410,5	410,5	410,5
Summa skulder	1 008,6	1 488,6	1 818,6	1 948,6

Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 592,1	3 111,3	3 468,5	3 614,2
---	----------------	----------------	----------------	----------------

5 Kommunala bolag

Ekonomiska riktlinjer

Bolag som är helägda av Gislaveds Kommunhus AB ska enligt ägardirektiven följa de av kommunen utfärdade instruktioner som delges av Gislaveds Kommunhus AB. Bolagen ska ersätta Gislaveds Kommunhus AB för Management fee vilken fördelas proportionellt utifrån bolagens omsättning.

Koncernbidrag/aktieutdelning för bolagen

Reglerna för koncernbidrag tillämpas mellan koncernbolagen vilket innebär att Enter Gislaved AB finansieras med till lika delar koncernbidrag och verksamhetsbidrag från kommunen. Aktieutdelning är även möjligt att tillämpa från dotterbolagen till moderbolaget.

Borgensavgifter

Borgensavgift eller ett räntepåslag utöver den faktiska upplåningskostnaden beror på EU-lagstiftning avseende statsstöd. Det är inte tillåtet att ge offentligt ägda företag en konkurrensfördel genom att subventionera deras finansiering. Bolagens villkor för finansieringen ska vara marknadsmässig och motsvara den bolagen skulle erhålla om de hade varit ett fristående bolag. Nedanstående borgensavgifter är individuellt beräknade för respektive bolags finansiella ställning och kreditvärdighet. Borgensavgiften beräknas på nyttjad kredit per den 31 december och faktureras av kommunen i januari året efter.

Bolag	Borgensavgift 2025
Gislaved Energi Elnät AB	0,28%
Gislaved Energi AB	0,34%
Gisletorp Lokaler AB	0,39%
AB Gislavedshus	0,51%

Fördelning av management fee

Bolag	% fördelning utifrån omsättning
Gislaved Energi Koncern AB	51,3%
AB Gislavedshus	46,0%
Enter Gislaved AB	1,0%
Gisletorp Lokaler AB	1,7%
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	0,0%

Bolagens omsättning 2023

Bolag	Omsättning 2023, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	221,9
AB Gislavedshus	198,9
Enter Gislaved AB	4,4
Gisletorp Lokaler AB	7,1
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	0

Bolagens resultat efter skatt 2023

Bolag	Resultat, mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	24,6
AB Gislavedshus	0,6
Enter Gislaved AB	0,06
Gisletorp Lokaler AB	0,5
Tingslätt Fastighets i Gislaved AB	-0,07

Bolagens planerade investeringsbehov 2025

Bolag	mnkr
Gislaved Energi Koncern AB	45
AB Gislavedshus	89